

Slutrapport av nationell samverkan kring sysselsättningsfasen mellan Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen 2013-2015.

Oktober 2015

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Inledning	4
Bakgrund	4
Målgruppen	5
Syfte	5
Metod	6
Samordning av uppdraget	6
Nationell samt regionala styrgrupper	6
Lokala överenskommelser	7
Beskrivning av deltagarens resa	7
Rekrytering	8
Introduktion	8
Sysselsättning	8
Anställning	9
Matchning mot arbetsmarknaden	10
Avslut	10
Resultat och Analys	11
Statistik kring de arbetssökande	11
Nöjda deltagare	11
Resultat, uppföljning av deltagare	12
Nyttan av projektet	13
Individnyttan	13
Samhällsnyttan	14
Genomförd kompetensutveckling	16
Utvärdering	18
Medialt genomslag	19
Kvantitativt genomslag	19
Kvalitativt genomslag	19
Genomslag 2013	19
Genomslag 2014	20
Genomslag 2015	20
Finansiering	21
Kostnader och intäkter, medelsförbrukning	21
Diskussion/ förbättringspotential	21

Matchning mot arbetsmarknaden	21
Samverkan med andra aktörer	22
Förändringar under projektets gång.....	22
Långsiktighet	22
Effektiv samordning.....	22
Rekrytering.....	22
Kostnader	23
Kontaktuppgifter	23

Sammanfattning

2013 tecknades en nationell överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen kring ett samverkansprojekt vilken benämns SAFT- Skogsstyrelsen och Arbetsförmedlingen tillsammans. Projektet började i februari 2013 och avslutades i september 2015.

Projektet innebär att Arbetsförmedlingen matchat och anvisat personer från jobb- och utvecklingsgarantin till Skogsstyrelsen. Människor som under lång tid haft svårt att komma in på den reguljära arbetsmarknaden har tillhandahållits en sysselsättningsplats som sedan övergått i en tidsbegränsad anställning. Syftet har varit att genom introduktion, praktik, utbildning och handledning inom Skogsstyrelsens verksamhetsområde stärka deltagarna och ge dem bättre förutsättningar att få ett arbete/förankring på arbetsmarknaden.

Totalt har 2090 deltagare delat på de 1 700 platser som tillhandahållits runt om i landet, som längst under 18 månader. Nära 90 procent av deltagarna uppger att de trivs bra och är nöjda med sin tid i projektet. Cirka 20 procent av deltagarna hade någon form av anställning 180 dagar efter avslutat deltagande i projektet.

Inledning

Slutrapporten syftar till att redogöra för projektets genomförande och resultat samt beskriver samhällsnyttan av samarbetet mellan Arbetsförmedlingen (AF) och Skogsstyrelsen (SKS). Rapporten är skriven av Patrick Amofah, AF och Fredrik Gunnarsson, SKS.

Bakgrund

Arbetsförmedlingen tecknade i februari 2013 en nationell överenskommelse med Skogsstyrelsen. Överenskommelsen handlar om sex månaders sysselsättningsplats hos Skogsstyrelsen, följt av sex till tolv månaders anställning med förstärkt särskilt anställningsstöd (FSAS). Sysselsättningsplatsen innefattade introduktion, utbildning, praktik och handledning. Därefter erbjöds deltagarna en anställning med kollektivavtal i tolv månader. Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen ser det här som en viktig satsning, där människor som står längst från arbetsmarknaden fått en ny chans, de skall efter deltagande stå bättre rustade att få ett jobb genom nya kunskaper, erfarenheter, referenser och nya kontakter.

Projektet omfattade 1 700 platser i hela landet under perioden februari 2013 till september 2015.

Målgruppen

Målgruppen i projektet var arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden inskrivna i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas. Personerna definieras som långtidsinskrivna vilket innebär att de har varit inskrivna hos Arbetsförmedlingen i mer än två år.

2090 långtidsarbetslösa delade på de 1700 platser som tillhandhölls under projektiden. Samtliga deltagare har varit arbetslösa under lång tid, många av dem har funktionsnedsättningar som medför nedsatt arbetsförmåga, bristande utbildning och saknar tidigare erfarenhet från den svenska arbetsmarknaden. Sysselsättningsplatsen var en förberedelse inför anställningen och framtida arbeten och syftade till att ge deltagarna möjlighet att komma igång i egen takt, lära sig gå till ett jobb, känna sig trygg utan krav. Även under anställningstiden erbjöds stöd i form av handledning och hjälpmedel för de som behövde det.

Syfte

Projektet har syftat till att stärka enskildas möjlighet att få och behålla ett arbete, att skapa aktiviteter och insatser för personer som är långtidsarbetslösa och som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin. Skogsstyrelsen har inom sin uppdragsverksamhet möjlighet att erbjuda sysselsättning för denna grupp. Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelse har gemensamt arbetat för att erbjuda deltagare i garantierna olika aktiviteter med möjlighet till arbetsförberedande insatser. Genom introduktion, praktik, utbildning och handledning inom Skogsstyrelsens verksamhetsområde stärks deltagarna vilket ger dem bättre förutsättningar att få ett arbete inom exempelvis den gröna sektorn. I projektet har stor vikt lagts på handledning och utbildning.

Syftet med projektet var att rusta långtidsarbetslösa så att de kan få:

- ökad möjlighet till anställning, exempelvis inom de gröna näringarna
- chansen att stärka, bredda eller fräscha upp sin kompetens
- praktisk erfarenhet
- kontakter inom arbetslivet i Sverige
- intyg som beskriver kompetens/erfarenhet
- skapa nya kontakter och referenser
- träffa andra arbetsgivare i branschen som har rekryteringsbehov genom olika aktiviteter

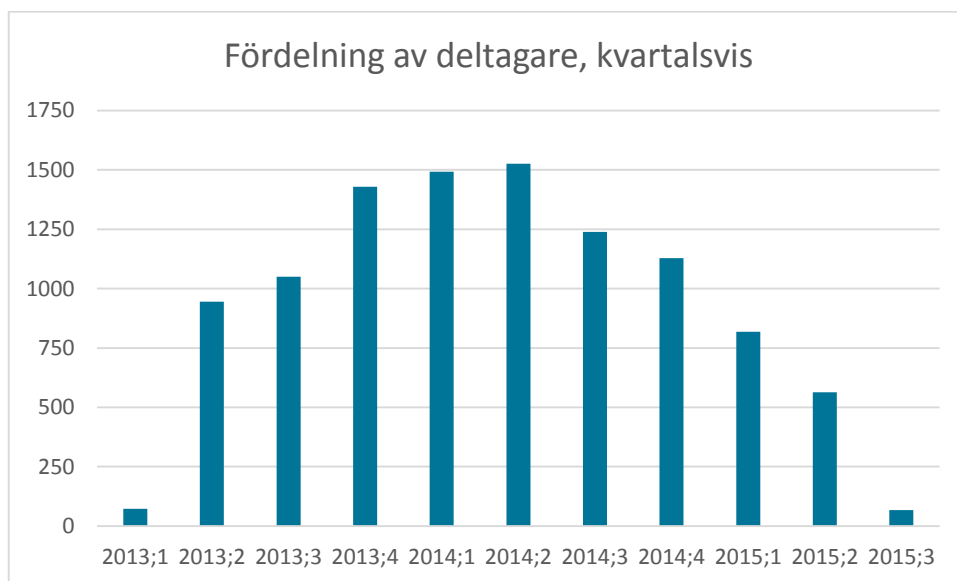
Den viktigaste effekten är dock att deltagande i denna form av verksamhet stärker individens självförtroende, det tillsammans med kompetens ger ökad anställningsbarhet.

Metod

Den nationella överenskommelsen definierade att deltagarna skulle ges möjlighet till sex månaders sysselsättning och tolv månaders anställning. Då myndigheterna hade en gemensam förhoppning om att överenskommelsen skulle kunna förlängas var tanken att starta projektet med 1000 personer våren 2013, 500 i sysselsättning och 500 anställda. Hösten 2013 skulle 500 nya deltagare tas in i sysselsättning och de 500 i sysselsättning anställas. Varje halvår efter det kunde således 500 nya deltagare tas in i sysselsättning, de 500 i sysselsättning anställas och de 500 som varit anställda under ett år hade då genomfört sin tid i projektet.

Ingen förlängning av projektet genomfördes men våren 2014 gjordes bedömningen att projektmedlen skulle räcka till ytterligare verksamhet utöver de 1500 platserna som definierats i överenskommelsen. Därför lades 200 platser till, vilka även de innefattade sex månaders sysselsättning men endast 6 månaders anställning. Platserna fördelades utefter Arbetsförmedlingens behov och utifrån var verksamheten var kostnadseffektiv.

Fördelningen av deltagare över tid:

Samordning av uppdraget

Nationell samt regionala styrgrupper

En nationell styrgrupp skapades med chefer, tjänstemän och de nationella projektledarna. Regionala styrgrupper upprättades, de som medverkade där hade regionalt beslutsmandat, kunde förutsättningarna i sina områden och ansvarade för det operativa arbetet. De regionala styrgrupperna rapporterade löpande till den nationella projektledningen.

Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen har under projekttiden haft ett gott samarbete. Till framgångsfaktorerna kan nämnas den struktur för nationell samordning och stödhantering som skapats vid såväl Skogsstyrelsen som Arbetsförmedlingen, på nationell, regional och lokal nivå:

- Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen utsåg samordnare/ projektledare på alla nivåer.
- Arbetsförmedlingen inrättade en samordnare och kundansvarig på nationell nivå med ansvar för det övergripande samarbetet med Skogsstyrelsen.
- Utsedda regionala samordnare samt arbetsförmedlare på lokal nivå, med särskilt ansvar för det aktuella samarbetet.
- Förankring med fackliga organisationer på lokal och nationell nivå skedde genom hela processen.

Lokala överenskommelser

Under den nationella överenskommelsen tecknade myndigheterna överenskommelser på Marknadsområdesnivå vilka definierade omfattning och ort. Fördelningen mellan Marknadsområdena blev följande:

Fördelning av platser	
1 Marknadsområde Stockholm Gotland	55
2 Marknadsområde Norra Mälardalen	136
3 Marknadsområde Södra Mälardalen Östergötland	159
4 Marknadsområde Göteborg Halland	96
5 Marknadsområde Nordvästra Götaland	126
6 Marknadsområde Västra Svealand	150
7 Marknadsområde Södra Götaland	111
8 Marknadsområde Småland	202
9 Marknadsområde Södra Norrland	280
10 Marknadsområde Norra Norrland	393
	<hr/>
	1700

Vissa Marknadsområden hade svårt att fylla alla sina platser, därför genomfördes omfördelning av platserna vid behov.

Beskrivning av deltagarens resa

Den metod som använts i projektet beskrivs bäst utifrån deltagarens resa genom projektet:

Rekrytering

Det rekryteringsförfarande som togs fram och rekommenderades av projektet började med informationsträffar där potentiella deltagare fick samlad gemensam information från myndigheterna. De intresserade fick sedan söka en plats och gå på intervju vilket var en bra erfarenhet för framtiden samtidigt som det höjde statusen på deltagandet. Vid intervjun samlades information om deltagarens kläd- och skostorlek in på vissa håll vilket gjorde introduktionen effektivare.

Introduktion

Deltagarna har i inledningen av sitt deltagande fått ta del av information från främst Skogsstyrelsen, i huvudsak via den introduktionspärm projektet tagit fram. Introduktionspärmen är omfattande och innehåller viktig information kring arbetsmiljö, information om Skogsstyrelsen, anställningsvillkor mm. Introduktionen har överlag fungerat bra.

Sysselsättning

Då deltagarna länge stått utanför eller aldrig varit del av svensk arbetsmarknad påbörjades deltagandet överlag med en period på sysselsättningsplats hos Skogsstyrelsen. Under sysselsättningsdelen, i normalfallet de första sex månaderna av deltagandet, låg fokus på introduktion, arbetsträning, utbildning och att lära sig vara en del av en arbetsplats.

Mängden och inriktningen på utbildningarna styrdes inte från nationellt håll utan anpassades utifrån tänkt verksamhet. Det innebar att det på vissa håll var stort fokus på utbildning och deltagarna fick ett brett spektra av kompetens. På andra håll låg fokus på att tillhandahålla avancerade arbetsuppgifter och då blev utbildningarna inriktade att på ett säkert och bra sätt lösa dem.

I kommande verksamhet bör fokus ligga på att utbilda deltagarna i än högre grad gentemot arbetsmarknadens behov.

Exempel på utförda utbildningar:

- Skoglig grundkurs
- GPS, GIS och kartkunskap
- Första hjälpen/ HLR
- Natur- och kulturmiljövårdsutbildning
- Röjsågsutbildning, olika nivåer
- Motorsågskörkort, olika nivåer
- Praktik i Skogsstyrelsen

- Utbildning i inventering, exempelvis av skyddsvärda träd, betestryck
- Landskapsvård
- PEFC- certifiering
- Arbete på väg
- Facklig utbildning genom GS-facket

Anställning

Under anställningen, generellt 12 månader, gavs deltagarna samma villkor som övrig personal på Skogsstyrelsen samt lön och semester enligt avtal. Under anställningen arbetade deltagarna framförallt med arbetsuppgifter vilka utvecklade natur-, kultur- och rekreativa värden i skog och mark. Arbetsuppgifterna utfördes i arbetslag, anställda blandades ofta med deltagare i sysselsättning vilka arbetstränade. Under anställningen hölls behovsanpassade utbildningar för att säkra arbetsmiljö och individutveckling.

En av de stora fördelarna med att bedriva arbetsmarknadspolitisk verksamhet inom Skogsstyrelsens verksamhetsområden, natur, kultur och rekreation, är att det finns mycket behov men lite resurser att utföra åtgärder. Det gör att ingen konkurrens uppstår med den reguljära arbetsmarknaden. Uppdragsgivarna har varit offentliga aktörer och ideella föreningar.

Exempel på arbetsuppgifter:

- Upprättande och utveckling av skolskogar
- Naturvårdsröjning
- Siktröjning längs med löpspår
- Inventering, röjning och utmärkning av vandringsled
- Byggnation av spänger och rastplatser längs med vandringsled
- Inventering av skyddsvärda träd
- Frihuggning av värdefulla träd
- Skyltning
- Landskapsvård, exempelvis skötsel av slätteräng
- Strandstädning
- Spillningsinventering

Inriktningen på arbetsuppgifter har varit olika i olika delar av landet. I vissa delar av landet har fokus legat på inventering, i andra på motormanuellt- och underhållsarbete.

Där Skogsstyrelsen erbjudit alla typer av arbetsuppgifter har projektet kunnat locka en större diversitet av deltagare och det har varit lättare att hitta meningsfull sysselsättning.

Snödjup är problematiskt för denna typ av verksamhet, i projektet har det överlag lösts genom bra planering men vissa svårigheter har uppstått. Utbildning och registrering av inventeringar som utförts övriga delar av året är bra sysslor när förhållandena är sämst.

Matchning mot arbetsmarknaden

Under projektets gång har Skogsstyrelsens distrikt anordnat utvecklingsdagar där handläggare från Arbetsförmedlingen, representanter från GS-facket och arbetsgivare från de gröna näringarna m.fl. medverkat. Syftet med dagarna har varit att utveckla individen genom att ge dem en bild av arbetsmarknaden och vad arbetsgivarna efterfrågar.

De flesta deltagare har varit på studiebesök, exempelvis hos skogsföretag och vid skogsindustrier.

Deltagarna har haft möjlighet att medverka på Arbetsförmedlingens branschdagar.

På flera håll har deltagarna på Skogsdagar marknadsfört sig som arbeidskrafts-/kompetensresurs.

Deltagarna har enligt upplägget fått möjlighet till utvecklande samtal med arbetsledarna, inför anställning och avslut. En önskan har varit att även arbetsförmedlaren skulle närvara men det har varit svårt att få till stånd då de har en hög arbetsbelastning. Samtalen har baserats på en modifiering av den mall Skogsstyrelsen använder för utvecklingssamtal.

Deltagarna har under hela sin tid hos Skogsstyrelsen fått möjlighet att söka arbete, under sysselsättningen har en dag i veckan vikts åt ändamålet. Under anställningen har anställningsintervju varit giltig frånvaro med lön. Vid slutet av anställningen har deltagarna fått utökade möjligheter till att söka arbete på arbetstid.

Avslut

Deltagarna slutade generellt efter tolv månaders anställning, de tvåhundra som togs in våren 2014 fick endast sex månaders anställning, några som ersatte deltagare som slutat i förtid fick ännu kortare anställning.

Förutom att kunna använda Skogsstyrelsens personal som referens var det tänkt att deltagarna fick med sig följande i samband med att de slutade:

- Tjänstgöringsintyg eller betyg
- Arbetsgivarintyg
- Sammanställning av den kompetensutveckling deltagaren genomgått samt intyg för varje enskild utbildning

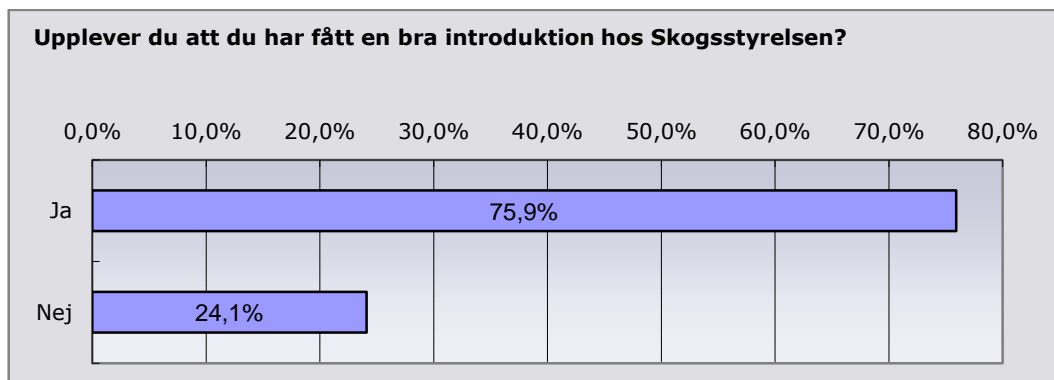
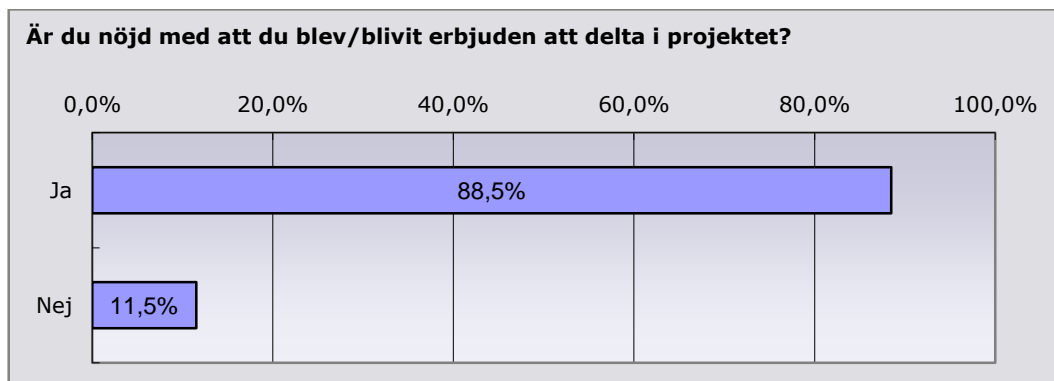
Resultat och Analys

Statistik kring de arbetssökande

Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
=>50	908	222	1130
40-49	320	82	402
30-39	273	41	314
<=29	207	37	244
Totalt	1708	382	2090

Nöjda deltagare

Både AF:s och SKS enkätundersökningar riktade mot deltagarna pekar på att 9 av 10 deltagare är nöjda med sitt deltagande, de flesta väldigt nöjda. De har fått bättre hälsa och självförtroende, genomfört meningsfulla arbetsuppgifter och upplever att de fått en starkare ställning på arbetsmarknaden.

Jag trivs bra hos Skogsstyrelsen

	Antal	Procent	
1 Stämmer inte alls	56	2%	
2 Stämmer till viss del	211	9%	
3 Stämmer ganska bra	639	27%	
4 Stämmer helt	1406	60%	
Vet inte	28	1%	
Total	2340	100%	

Det är positivt att jobba med och träffa andra människor i projektet.

	Antal	Procent	
1 Stämmer inte alls	40	2%	
2 Stämmer till viss del	195	8%	
3 Stämmer ganska bra	696	30%	
4 Stämmer helt	1378	59%	
Vet inte	34	1%	
Total	2343	100%	

Även de aktörer som projektet utfört samhällsnyttiga åtgärder åt är nöjda. De anser att stor samhällsnytta utförts på ett bra sätt.

Hur nöjd är ni med Skogsstyrelsens sätt att utföra arbetet?

	Antal	Procent	
1 Inte alls nöjd	1	0%	
2	0	0%	
3	11	5%	
4	16	7%	
5	43	18%	
6 Mycket nöjd	164	69%	
Vet ej	2	1%	
Total	237	100%	

Resultat, uppföljning av deltagare

Cirka 20 procent av deltagarna hade någon form av anställning 180 dagar efter avslutat deltagande i projektet. Utifrån målgruppen, långtidsarbetslösa där flertalet har funktionsnedsättning vilket medför nedsatt arbetsförmåga, utbildningsnivån är låg och många saknar erfarenhet av svensk arbetsmarknad, så anser AF att resultatet är positivt.

Anställning	Antal	Andel
-------------	-------	-------

Med stöd från Af	197	14.3 %
Utan stöd från Af	74	5.5 %
Totalt	266	19.8 %

Tabell: Mätning av andel i anställning 180 dagar efter avslutat deltagande i projekt, 1 februari 2013-10 september 2015. Resultatet baseras på de 1341 deltagare som har slutat minst 180 dagar innan 150910. (Källa: Arbetsförmedlingens uppföljningssystem oktober 2015).

Nyttan av projektet

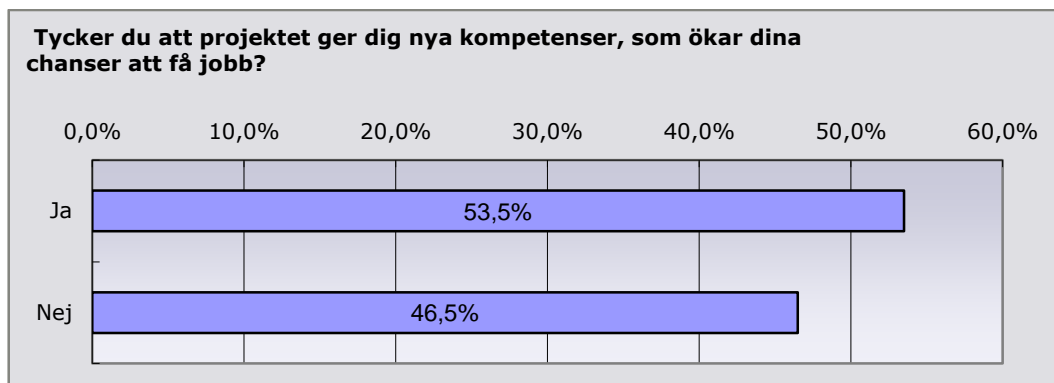
Individnyttan

Skogsstyrelsen har genomfört en enkät för att bedöma nyttan för individen. Undersökningen har löpt under hela projektperioden, tanken var att deltagarna skulle svara i början och slutet av sitt deltagande. Enkäten var frivillig att besvara.

Ett handhavandefel som pågick på vissa håll i början av projektet, där samma enkät redigerades istället för att en ny registrerades, medförde att svar gick förlorade. Svarsfrekvens blev ungefär 70 %.

Projektet ger mig viktig erfarenhet när jag skall söka arbete.

	Antal	Procent	
1 Stämmer inte alls	240	10%	
2 Stämmer till viss del	601	26%	
3 Stämmer ganska bra	783	34%	
4 Stämmer helt	592	25%	
Vet inte	117	5%	
Total	2333	100%	

Mitt deltagande påverkar min hälsa positivt.

	Antal	Procent	
1 Stämmer inte alls	133	6%	
2 Stämmer till viss del	312	13%	
3 Stämmer ganska bra	708	30%	
4 Stämmer helt	1068	46%	
Vet inte	110	5%	
Total	2331	100%	

Utdrag ur de 917 svar som inkommit på frågan: ” Finns det något som du skulle vilja förmedla till oss ur en förbättringssynpunkt eller något du vill poängtera som har varit positivt för dig?”:

- ”Jag upplever projektet som enbart positivt. Enda nackdelen är att man inte får ny A-kassa”
- ”Mycket motion så man mår bättre, både psykiskt & fysiskt”
- ”Bättre arbetsvillkor, verktyg etc etc Fått tillbaka livsglädjen, viljan att fortsätta sträva mot mina mål o drömmar vilket jag är tacksam för.”
- ”Att ha allt klart när man börjar i projektet t.ex. arbetskläder och material”
- ”Att detta jobb fortsätter och blir ett fast jobb 1 år. Men vad händer efter detta? Om man inte fått ett annat jobb då...”

Samhällsnyttan

Enligt upplägget skulle varje aktör som projektet utförde samhällsnyttiga åtgärder åt ges möjlighet att ge sin syn på utförandet och utförd samhällsnytta. Cirka 240 aktörer svarade på enkäten:

Kategori uppdragsgivare:

	Antal	Procent	
Kommun	52	22%	
Länsstyrelse	34	14%	
Annan offentlig myndighet	12	5%	
Ideell organisation	117	49%	
Övrig	23	10%	
Total	238	100%	

Mina arbetsuppgifter är meningsfulla och behövda.

	Antal	Procent	
1 Stämmer inte alls	129	6%	
2 Stämmer till viss del	461	20%	
3 Stämmer ganska bra	814	35%	
4 Stämmer helt	855	37%	
Vet inte	80	3%	
Total	2339	100%	

Hur stor allmännytta har skapats vid det arbete Skogsstyrelsens arbetslag har utfört åt er?

	Antal	Procent	
1 Liten	2	1%	
2	5	2%	
3	6	3%	
4	18	8%	
5	58	24%	
6 Stor	148	62%	
Vet ej	2	1%	
Total	239	100%	

Hur sannolikt är det att arbetsuppgiften hade utförts inom det närmaste året om inte arbetslaget från Skogsstyrelsen hade funnits?

	Antal	Procent	
1 Inte alls sannolikt	102	43%	
2	76	32%	
3	30	13%	
4	11	5%	
5	6	3%	
6 Mycket sannolikt	8	3%	
Vet ej	5	2%	
Total	238	100%	

För att kvantifiera omfattningen av vad projektet utfört har Skogsstyrelsens personal gjort en uppskattning av vad som utförts:

Sammanställning	
Inventering:	
Punkt, st	103 522
Led, km	4 026
Yta, ha	52 694
Underhåll/ anläggning:	
Punkt, st	15 721
Led, km	7 294

Yta, ha	6491
---------	------

- Punktojekt kan vara skyddsvärda träd, riksskogstaxeringens ytor, torp, rastplatser och vandringshinder för fisk
- Exempel på leder är vandringsleder, skoterleder, vattendrag och löpspår
- Ytor kan vara tätortsnära skogar, gravfält, områden med höga naturvärden, skogsmark

Utdrag ur de 229 svar som inkommit på frågan: "Beskriv vad Skogsstyrelsen utfört och hur ni upplever att det fungerat"

- *"Skogsstyrelsen har utfört röjningsarbeten på kommunens anläggningar. Det har varit mycket positivt med denna lösning för oss. Allt har fungerat perfekt."*
- *"Röjt sly och nedhängande grenar efter draghunds- och skidåkningslederna 2,5 km, 5 km, 10 km och 15 km sträckorna. Det gick lätt att samarbeta, låna ut nyckel och visa kartor över lederna. Allt sköttes bra, och dom jobbade snabbt och snyggt. Klubben tackade arbetslaget med hembakt fikabröd."*
- *"Projektet har byggt en balansbana(äventyrsbana) samt en kunskapsstig. De har också gjort en ordentlig grillplats med bänkar. Detta är gjort i anslutning till en förskola och gör att man får en riktig "skolskog". Anläggningen används av både förskola och allmänhet(i huvudsak grillplatsen). Jag upplever att projektet lagt ner ett stort engagemang som gjort att banan och grillplatsen fått en innovativ utformning och specialfinesser anpassade för just denna platsen."*
- *"Betesmarksrestaurering, risdragning, risbränning, räfsning slätter och ängmarksrestaurering. Sortering av insektsfångster tillordningar. Restaurering av kulturmiljöer, stenmurar, Visst stängslingsarbete Vandringsleder, broar, spänger, flisning, skyltuppsättning. Naturvårdsbränning i skog och vårbränning av gräs på ängsmark."*

Genomförd kompetensutveckling

Skogsstyrelsen har överlag kompetensutvecklat deltagarna själva medan vissa utbildningar utförts av upphandlade leverantör, exempelvis första hjälpen/ hjärt-lungräddning.

Utbildningarna har anpassats utifrån den verksamhet som bedrivits lokalt, generellt har den varit inriktad på de arbetsuppgifter som planerats. GS- facket upplevde initialt att skillnaden mellan sysselsättning och anställning var för liten och ville kvalitetssäkra att deltagarna fick erforderlig utbildning. Därför upprättades kompetensutvecklingsplaner på samtliga distrikt, vilket blev en kvalitetshöjande åtgärd.

Utbildning	Antal personer som genomgått utbildningen
Arbete på väg	526
ArcGIS online	151
ATV körkort	8
Biologi och artkunskap	448
Ekologi och kulturhistoria	137
Facklig utbildning genom GS-facket	192
Första hjälpen	589
Fortsättningskurs skogsbruk	6
GIS och kartkunskap	461
GROT- utbildning	2
Grundkurs GPS	61
Grundkurs kalibrering	6
Grundkurs, skogsbruk	609
Halkkörning	109
Hjärt- och lungräddning	1082
Inventering av skyddsvärda träd	105
Inventering av vattendrag	85
Kontinuitetsskogsbruk	2
Kulturmiljövårdsutbildning	63
Lagbasutbildning	16
Säkerhet i skog	4
Miljö och kulturmiljöhänsyn	180
Motorsågskörkort nivå A	442
Motorsågskörkort nivå B	341
Motorsågskörkort nivå C	32
Motorsågskörkort nivå S	3
Natur och kulturmiljövård	181
Positionering med GPS	88
Praktik inom Skogsstyrelsen	56
Röjsåg nivå A	919
Röjsåg nivå B	515
Skogens sociala värden	138
Skogskundskap- en introduktion	3
Skogen och klimatet	42
SYN- utbildning röjning	1
Timring, teori och praktik	30

Historik	12
Övrigt	495
Totalt	8140

Utvärdering

Utvärdering där myndigheterna svarat gemensamt och var för sig har utförts nationellt och regionalt. Den generella synen på projektet är positiv, samverkan har fungerat väl, resultatet är bra för målgruppen, bra struktur och styrning då vi kommit igång. Det som inte varit lika positivt är uppstarten, den var tuff för medarbetarna och kostnadsdrivande, kostnaden per deltagare där huvudorsak är den kollektivavtalsenliga lönen som ligger högre än för motsvarande verksamhet i andra branscher och att matchningen gentemot arbetsmarknaden kunde varit effektivare.

Citat ur de genomförda utvärderingarna:

Vad har varit bra

- *”Under projektet har vi haft en bra dialog samt god viljeinriktning att lösa problem som uppstod under projekttiden. Projektet har haft ambition att stärka deltagarens möjlighet till arbete på öppna marknaden.”*
- *”Många har gått vidare till anställning och utbildning i jämförelse med målgruppen i övrigt. Där inväntar vi en slutlig registerkörning för att se slutresultatet.”*
- *”Samverkan mellan AF och SKS har bedrivits sedan 50- talet men aldrig haft så bra kontroll och struktur.”*

Vad har varit sämre

- *”Deltagarna har fått ett stort personligt mervärde men det är inte alltid säkert att det gett ett arbetsmarknadsmervärde.”*
- *”Hög kostnad, framförallt gällande lön i förhållande till motsvarande verksamhet inom exempelvis kommuner, löneökning under pågående projekt ger ökade kostnader och oförutsägbarhet.”*
- *”Viss irritation och vissa svårigheter har förekommit då man från centralt håll förändrat upplägget under resans gång. Svårt med stora centrala projekt, mindre regionalt/lokalt hade varit bättre.”*

Förslag till förbättring av framtida samverkan

- *”Ta med andra aktörer i planeringen, för att ha meningsfulla arbetsuppgifter och medfinansiering. Det minskar stress, kostnader och den nytta som skapas finansieras på rätt sätt, inte enbart av arbetsmarknadspolitiska medel.”*

- *”Medel ska tillskjutas centralt. Upplägg och styrning ska skötas på regional/lokal nivå, Mo-nivå.”*
- *”Istället för projekt bör verksamhet med en långsiktig, rimlig nivå utifrån arbetsmarknadens behov byggas upp. Målgruppen kan variera över tid och vi bör ha aktivitet i alla MO, inte start/ stop som det varit med Gröna Jobb och SAFT.”*

Medialt genomslag

Kvantitativt genomslag

En sökning i Retrievers mediedatabas för perioden 6 februari 2013 till och med den 25 augusti 2015 ger 354 artiklar och inslag i radio samt TV om projektet. Det totala antalet kan vara något högre, då sökningen baseras på träffar där antingen ”SAFT” och/eller ”Skogsstyrelsen” och ”Arbetsförmedlingen” förekommer. Varje artikel och inslag har inte heller granskats enskilt för denna utvärdering. Observera att en tidnings tryckta upplaga och dess webbversion räknas som olika källor (delvis olika målgrupper).

Totalt har 23 pressmeddelande och pressinbjudningar skickats ut.

Kvalitativt genomslag

Sammanfattningsvis har SAFT sedan starten i februari 2013 genomgående haft bra genomslag i media. Till övervägande del har genomslaget varit positivt med artiklar och inslag där nöjda deltagare intervjuats och nyttan med de åtgärder som genomförts i skog och mark har lyfts. Samtidigt har projektet också granskats kritiskt av olika medier. I fokus för den kritiska granskningen har varit kostnaderna för projektet och en diskussion kring nyttan med Fas3 samt hur deltagarna i SAFT och andra arbetsmarknadsprojekt behandlats.

Genomslag 2013

Projektets start lanserades med ett gemensamt pressmeddelande från Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen. Att 1500 nya jobb ska skapas för långtidsarbetslösa blir den medieaktivitet, som för Skogsstyrelsens del får störst genomslag i början av 2013. Nyheten genererar drygt hälften av den positiva publiciteten det första tertialet.

Nyheten ger även upphov till några negativa insändare i Jämtland och i Gävleborg. I Gävleborg kritiserar Skogsstyrelsen för att insatsen i Hofors endast lett till ett jobbtillfälle i orten – betydligt färre än de personer i orten som är villiga att jobba. I Jämtland är tongångarna något tuffare med rubrikerna *”Stoppa utnyttjandet av arbetslösa”* (*Östersunds-Posten, 2013-04-04*) och *”Fas 3 pressar ner lönerna”* (*Länstidningen Östersund, 2013-04-05*).

Även under andra tertialet fortsätter SAFT att generera positiv exponering för Skogsstyrelsen och är återigen den medieaktivitet som får störst genomslag. Utöver den

rena nyhetsrapporteringen rörande antalet jobb som satsningen skapar publiceras ett flertal längre artiklar där man rapporterar från arbetsplatsen i skogen och där man följer de som medverkar i satsningen. Denna typ av reportage förekommer i flera län, bland annat i Gävleborg ("De tar skogsvägen bort från arbetslösheten", Hudiksvalls Tidning, 2013-05-07) och Jönköping ("Hans fick jobb efter nytt projekt", Tranås Tidning, 2013-06-05). Det gemensamma dessa artiklar har är att tonen nästan uteslutande är positiv, och det är som medverkar i satsningen som sätter tonen i artiklarna.

Projektets första år avslutas, medialt sett, mer negativt. Samarbetet med Arbetsförmedlingen om fas 3-jobb i skogen gav upphov till kritik, främst av Dagens Arena och sedan i nationell press via Aftonbladet. Kritiken handlade bland annat om bristande samarbete mellan myndigheterna regionalt och att Skogsstyrelsen inte kunde ta emot enbart personer med funktionsnedsättning. Skogsstyrelsen kritiserades också av Skogsfacket GS för att utnyttja arbetskraft sedan man sagt upp lönebidragsanställda och ersatt dem med fas 3:are. Samarbetet med Arbetsförmedlingen kritiserades även av LO för att vara "dyr och ineffektiv arbetsmarknadspolitik". 1 500 jobb har kostat över 40 miljoner, konstateras det i artikeln.

En annan bild av nyheten gavs dock i landsortspressen. Här var fokus på deltagarnas positiva upplevelser av att som arbetslös få komma ut och jobba i skogen.

Genomslag 2014

Under det första tertialet förekommer en del negativ publicitet om projektet, framförallt på Gotland. De kritiska artiklarna handlar om hur deltagarna har behandlats av Skogsstyrelsen och att olika arbetsmarknadsprojekt ersätter varandra, istället för att deltagarna får vanliga anställningar. Kritiken kommer både från facket och från de drabbade personerna.

Under året fortsätter sedan projektet att generera positiva nyheter kring att SAFT resulterar i många små, lokala åtgärder utförs – ofta vandringsleder och motionsspår som anläggs eller rustas upp. Den typen av nyheter resulterar ofta i entusiastiska kommentarer från deltagare eller eldsjälar som värnar om naturvärden.

Genomslag 2015

Under det första tertialet 2015 får arbetsmarknadsprojekten mindre genomslag i media, vilket förklaras av att projektets avtrappning startat. Fortfarande rapporteras det om insatser som arbetslagen gör. I Jönköping genomförs en välbesökt pressträff kring den inventering av gamla träd som gjorts på uppdrag av Länsstyrelsen. Bortsett från en viss kritik mot att många inte fått fortsatt jobb efter projektet, så var rapporteringen positiv. I Västra Götaland avslutades projektet med ett seminarium, för vilket mediegenomslaget inte blev så stort.

Finansiering

Projektet finansieras centralt och Skogsstyrelsen rekviderar medel via Arbetsförmedlingen huvudkontor.

Kostnader för aktivitetsstöd, anställningsstödet (FSAS) och anordnarbidraget (sysselsättningsfasen) belastar den lokala Arbetsförmedlingen som anvisar till sysselsättningsfasen och förstärkt särskilt anställningsstöd (FSAS).

Det har framförts kritik mot projektets höga startkostnader. Dessa beror på att Skogsstyrelsen behövde vara väl förberedda redan när de första deltagarna kom. Arbetsledare utbildades, lokaler, fordon och annan utrustning anskaffades. Detta för att ge deltagarna en så bra start som möjligt.

Kritik har även riktats mot Skogsstyrelsens overheadkostnader. Myndigheten använder sig av en i staten godkänd och rättvisande modell som innebär att gemensamma kostnader fördelas på alla operativa dagar. Kostnaderna har inte fördelats på deltagarnas dagar utan endast på arbetsledningens. Som exempel så har löneadministration nyttjats i betydligt högre utsträckning än för övrig verksamhet, så även stöd från HR och chefer. IT-stöd och stöd från skogliga stödfunktioner har nyttjats mindre.

Kostnader och intäkter, medelsförbrukning

Månadskostnaden för en deltagare var 30 219 kr under hela projektperioden. Fördelning över kostnader och intäkter:

Kostnadspost	%	Intäkter	%
Lönekostnad deltagare	66	Ordinarie stöd/ bidrag	55
Skogsstyrelsens personal	19	Projektmedel från AF	43
Fordon	6	Medfinansiering	2*
Lokaler	2		
Övrigt, IT, utrustning, bodar	7		

**Avser medfinansiering i reda pengar, andelen resurser som satts in vilka sänkt kostnaden men inte redovisas är flera gånger högre. Exempel är förbrukningsmaterial, lokaler, arbetsledning.*

Diskussion/ förbättringspotential

Matchning mot arbetsmarknaden

Matchningen gentemot arbetsmarknaden kan bli tydligare. Mer resurser bör läggas på att ta reda på arbetsmarknadens behov och att ge deltagarna mer specifik kompetens utifrån

vad arbetsmarknaden behöver lokalt. Potentiella arbetsgivare behöver identifieras och aktiveras i större utsträckning. Effekten bör bli att fler går till anställning efter sitt deltagande.

Samverkan med andra aktörer

Samverkan bör breddas till att innefatta fler aktörer, innan projektstart. Det hade medfört ökade möjligheter till medfinansiering och minskat pressen på Skogsstyrelsens medarbetare initialt då arbetsuppgifterna redan varit planerade.

Samverkan med facken var bristfällig initialt men blev bra med tiden.

Potentiella arbetsgivare borde ha varit med från början.

Förändringar under projektets gång

Önskemål och behov av förändring har kommit från både Arbetsförmedlingen och Skogsstyrelsen under projektiden. Det är olyckligt då det skapar extra belastning och stress, det bör därför undvikas.

Långsiktighet

Långsiktig samverkan, där myndigheterna gemensamt arbetar med de målgrupper som har behov av sysselsättning och utveckling inom Skogsstyrelsens verksamhetsområde, är att föredra. Gröna jobb och nu detta samarbete, där vi snabbt trappar upp till en hög volym och sedan stänger verksamheten, är kostnadsdrivande och skapar stor belastning i båda organisationerna.

Effektiv samordning

Arbetsförmedlingen har erfarit att arbetsgivarens interna samordningsförmåga är en nyckelfaktor för att uppnå goda resultat, samma erfarenhet dras från andra sammanhang och insatser. Utsedda samordnare ökar möjligheterna till en kontinuerlig och effektiv kommunikation och uppföljning vilket också är gynnsamt i dialogen med Arbetsförmedlingen.

Då projektet varit komplext har Arbetsförmedlingen observerat flera positiva effekter med att ha en utsedd person med samordnande funktion centralt som kan stödja arbetsgivaren centralt.

Rekrytering

På vissa håll genomfördes hela rekryteringsförfarandet, med informationsträffar, ansökan från potentiella deltagare och intervju, på andra endast informationsträffar. På några håll i landet anvisades deltagarna direkt från Arbetsförmedlingen utan någon samverkan med Skogsstyrelsen. Det fungerade överlag då arbetsförmedlarna generellt anvisade lämpliga deltagare. I några områden fungerade det tyvärr inte då flera av anvisningarna inte fyllde sitt syfte, deltagarna passade inte i tänkt verksamhet. Flera av deltagarna där ökade

arbetsmiljöriskerna genom de personliga problem de bar med sig, missbruk, psykisk ohälsa mm.

Kostnader

Kommentarer kring kostnader:

- Verksamheten finansieras till stor del av projektmedel från AF. Effekten blir att resurser avsatta för arbetsmarknadspolitiska åtgärder subventionerar andra områden som exempelvis landsbygdsutveckling, reservatsskötsel och skogens sociala värden.
- En hel del resurser har tillförts som redovisas då det inte varit i reda pengar utan sådant som lån av lokaler, förbrukningsmaterial mm
- Lönenivån enligt kollektivavtal mellan SKS och GS- facket ligger väsentligt högre än vad exempelvis kommuner betalar anställda i liknande åtgärder. Effekten blir höga kostnader och en inläsningseffekt, varför byta till ett fast jobb med lägre lön?
- SKS har inga egna resurser till och kan inte ta någon ekonomisk risk i arbetsmarknadspolitiska åtgärder. En effekt av det är att kostnaderna blivit högre då mycket har hyrts med kort uppsägningstid för pågående verksamhet, fordonen är det mest påtagliga exemplet. Ett mer långsiktigt samarbete skulle sänka kostnaden.
- Uppstart av denna typ av verksamhet är resurskrävande, främst avseende personalresurser, och kostnaden för många inköp är redan tagen. Effekten blir att om SKS kommer igång med ett nytt samarbete i närtid kan SKS spara resurser, framförallt då mycket kompetens och kontakter redan är upparbetat. Där SKS hade pågående verksamhet innan projektet har totalkostnaden legat på ungefär 75 % gentemot snittkostnaden för hela projektet.

Kontaktuppgifter

För mer information kontakta:

Arbetsförmedlingen

Förmedlingsavdelningen

0771- 60 00 00

registrator@arbetsformedlingen.se

Skogsstyrelsen

Uppdragsavdelningen

Telefon: 036-35 93 00

skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se